

Dekmantel voor gemiste VTA

Summer Branch Drop

HENK SLOOTJES, TOUCH TREES

Het is warm weer, benauwd en windstil. Via social media komt er een bericht binnen dat er een zware tak uit een boom is gebroken op een openbare parkeerplaats in het centrum van de stad. Enkele toeristen zijn onder het takhout terechtgekomen en schijnen licht gewond te zijn. De omvang van de schade aan geparkeerde voertuigen is nog niet duidelijk. De berichten volgen elkaar snel op. Deskundigen van de gemeente staan voor een raadsel.

‘Zou best weleens SBD (Summer Branch Drop) kunnen zijn,’ denk ik. Alle omstandigheden zijn aanwezig voor deze ‘plotselinge takbreuk’: hoge temperatuur, benauwd weer en geen zuchtje wind.

Onderwerp van discussie

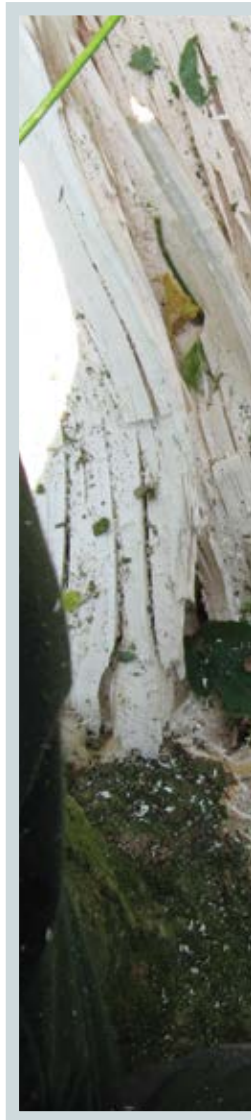
SBD is elke zomer weer wereldwijd onderwerp van discussie en zeker als er een dode te betreuren valt, zoals op 23 september 2012 in *Kew Gardens* te Londen. Duidelijk verklaarbare oorzaken zijn er nog steeds niet gevonden en dus moeten we het voorlopig doen met de publicatie van Richard W. Harris uit 1983 over dit onderwerp. Tot op heden heb ik het verschijnsel pas tweemaal van nabij mogen onderzoeken. De laatste keer is alweer twintig jaar geleden, toen er uit een oude solitaire beuk een zware tak was gebroken en een groot deel van een huis had vernield.

Men tast nog steeds in het duister omtrent de oorzaak

Spontane takbreuk van een *Acer negundo*. >

Jaarringen liegen nooit

De plek des onheils is een half uurtje rijden en ik besluit om de volgende dag te gaan kijken. Daar aangekomen blijkt de boom al te zijn afgebroken; alleen de stam staat nog overeind. Het hout is al voor twee derde opgeruimd. Ook het zo belangrijke breukvlak van de gewraakte tak is helaas verdwenen. Wat opvalt is de geelgroene kleur van het blad aan de takken die nog niet zijn afgevoerd. Ook de grootte van het blad is aanzienlijk minder dan die van de naburige soortgenoten. Nieuwsgierig dan toch maar even naar de stam gekeken. Onder het zaagvlak van een forse takaanzet loopt een brede baan met *Trametes* door tot op het maaiveld. Bij aanraken van de stam valt een gedeelte van de bast op de grond, met hier en daar aan de binnenzijde restanten van het mycelium van *Armillaria*. Om wat meer inzicht te krijgen vraag ik een van de medewerkers om een stuk hout. Bij eerdere onderzoeken heb ik geleerd dat jaarringen nooit liegen. Ook aan dit stukje hout is vast te stellen op welk tijdstip de aantasting deze boom fataal is geworden.

Google Streetview

Thuisgekomen maar eens bellen met de woordvoerder van de gemeente, wiens naam in de krant stond. De bewuste man blijkt slechts een tijdelijke kracht te zijn en elders in het gemeentehuis te zijn ondergebracht. Ik word te woord gestaan door een ter zake deskundige die mij vertelt dat de boom dit voorjaar nog was geïnspecteerd. Voorts zegt hij dat men nog steeds in het duister tast omtrent de oorzaak, en dat er contact is opgenomen met Wageningen. De berichtenstroom neemt toe. Een winkelier aan het plein heeft vorig jaar al een bevriende hovenier naar diens mening gevraagd omtrent de gezondheid van de boom, waarop deze hem vertelde dat de boom er ziek uitzag. Vermoedelijk ook de reden dat een week na het ongeval op Google Streetview de locatie vervangen wordt door een nieuwe versie... Ook is het aantal gewonden opgelopen tot zes personen, van wie er twee met ernstig letsel een schadeclaim hebben ingediend. De deskundige uit Wageningen, met name genoemd, had helaas geen oplossing.

Verlossende woord

Er is alweer een maand verstreken... dus het netwerk maar eens activeren en bellen met Wageningen. Niemand bij PPO, noch Alterra is voor dit onderzoek benaderd, en de man uit het persbericht weet van niets. Mijn vermoeden dat er nooit een inspectie is uitgevoerd wordt steeds sterker. Zelfs nu alles verdwenen is kan elke boomdeskundige nog zien dat een derde van de bast op de omtrek op de stobbe dood is. Kort daarop is de stobbe verwijderd om plaats te maken voor een nieuwe parkeerplaats. Uiteindelijk komt het verlossende woord van de deskundige van de verzekeringsmaatschappij van de gemeente. Er is onvoldoende bewijs gevonden voor het afbreken van deze tak, en hij kan slechts vaststellen dat er een sterke gelijkenis is met SBD. 'Gelukkig is alles goed afgelopen,' zeg ik tegen een kennis die al enige tijd in de advocatuur zit. 'Maar stel dat...,' waarop zijn antwoord is: 'Henk, als niemand piept moet je je mond houden.'